

KOMERCĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI Nr. 01.05.**I NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS**

1. **Apdrošinātājs** – „Baltijas Apdrošināšanas Nams” AAS.
2. **Apdrošināmā interese** – interese neciest zaudējumus, iestājoties Apdrošinātajam riskam.
3. **Apdrošinājumaņēmējs** – persona, kas noslēdz Apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
4. **Apdrošinātais** – persona, kurai ir Apdrošināmā interese un, kuras labā ir noslēgts Apdrošināšanas līgums.
5. **Apdrošināšanas līgums (turpmāk tekstā – Līgums)** – Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja rakstiska vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības maksāt Apdrošināšanas prēmiju Līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas Līgumā noteiktās saistības, un Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, atbilstoši Līgumam izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību. Līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas Līgumā noteiktās saistības, bet Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt Līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši Apdrošināšanas līgumam.
6. **Apdrošināšanas polise** – rakstveida vai elektronisks dokuments, kas apliecina Līguma noslēgšanu un ietver Apdrošinājumaņēmēja sniegto informāciju, Līguma noteikumus, kā arī visus šī Līguma pielikumus, grozījumus un papildinājumus, par kuriem Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs ir vienojušies pirms Līguma noslēgšanas un/vai tā darbības laikā. Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja parakstu neesamība uz Apdrošināšanas polises neietekmē Līguma spēkā esamību.
7. **Apdrošinātais risks** – Apdrošināšanas polisē norādītais un no Apdrošinātāja gribas neatkarīgs pēkšņs, neparedzēts notikums, kura iestāšanās iespējama Līguma darbības laikā, kura rezultātā iet bojā vai tiek bojāts Apdrošināšanas objekts.
8. **Apdrošināšanas gadījums** – ar Apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts, pēkšņs, neparedzēts notikums, kas noticis Apdrošināšanas polisē norādītajā Apdrošināšanas vietā, Apdrošināšanas periodā un, kuram iestājoties, ir paredzēta Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši Līgumam.
9. **Apdrošināšanas vieta** – ēkas, būves, telpas vai teritorija, kurā atrodas Apdrošināšanas objekts un, kas ar konkrētu adresi (vai kadastra numuru) ir norādīta Apdrošināšanas polisē. Līguma darbība ir spēkā tikai Apdrošināšanas polisē norādītajā Apdrošināšanas vietā, ja vien Apdrošināšanas polisē tieši nav noteikts citādi.
10. **Apdrošināšanas objekts** – Līgumā norādītas kustamas vai nekustamas Apdrošinātā tiesiskā valdījumā esošas, komercdarbībā izmantojamas lietas (izņemot bezkermeniskas lietas). Apdrošinātās kustamās lietas šī Līguma ietvaros tiek sauktas arī kā komercmanta. Ja Apdrošinātais nekustamais īpašums tiek saimnieciski izmantots mazāk par 230 dienām kalendārā gada laikā, šāds Apdrošināšanas objekts šī Līguma ietvaros tiek uzskatīts un tiek saukts par pastāvīgi neapdzīvotu objektu.
11. **Apdrošinājuma summa** – Apdrošinājumaņēmēja izvēlēta, Līgumā noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts Apdrošināšanas objekts. Tā ir maksimālā summa, kuru var izmaksāt par Līguma darbības laikā notikušajiem Apdrošināšanas gadījumiem. Apdrošinājuma summa tiek norādīta Apdrošināšanas polisē un tā nevar būt lielāka par Apdrošināšanas objekta vērtību. Apdrošinājumaņēmējs ir pilnībā atbildīgs par Apdrošinājuma summas noteikšanu un tās atbilstību Apdrošināšanas objekta vērtībai.
12. **Apdrošināšanas objekta vērtība:**
 - 12.1. **Nekustamam īpašumam:**
 - 12.1.1. **Atjaunošanas vērtība** – nepieciešamie mazākie izdevumi, lai pēc Apdrošināšanas gadījuma atjaunotu apdrošināto nekustamo īpašumu tādā stāvoklī, apjomā un kvalitātē, kādā tas ir bijis tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma;
 - 12.1.2. **Faktiskā vērtība** – nekustamā īpašuma Atjaunošanas vērtība, atskaitot no tās īpašuma fizisko nolietojumu. Nolietojums ir Apdrošināšanas objekta Atjaunošanas vērtības samazinājums tā lietošanas, nodiluma, vecuma vai līdzīgu procesu rezultātā;
 - 12.1.3. **Tirgus vērtība** – minimālā cena, par kādu brīvā un konkurējošā tirgū ir iespējams nopirkt Apdrošināšanas objektam līdzvērtīgu nekustamo īpašumu;
 - 12.2. **Komercmantai:**
 - 12.2.1. **Iegādes vērtība** – minimālā naudas summa, kas nepieciešama, lai iegādātos jaunu tāda paša veida, kvalitātes un funkcijas komercmantu;
 - 12.2.2. **Pašreizējā vērtība** – minimālā naudas summa, kas nepieciešama, lai iegādātos nolietojuma, vecuma, funkcijas un kvalitātes ziņā līdzvērtīgu komercmantu;
 - 12.2.3. **Atlikusi bilances vērtība** – grāmatvedības uzskaites dokumentos norādītā komercmantas atlikusi vērtība (iegādes vērtība ar uzkrāto nolietojumu);
 - 12.2.4. **Saskaņotā vērtība** – Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja noteikta vērtība, ja tiek apdrošināts neaizvietojams Apdrošināšanas objekts. Par neaizvietojamu Apdrošināšanas objektu šī Līguma ietvaros tiek uzskatīts unikāls objekts ar sevišķu nozīmi, specifisku funkciju u.tml..
13. **Zemapdrošināšana** – situācija, kad Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summa ir mazāka par Apdrošināšanas objekta vērtību.
14. **Virsapdrošināšana** – situācija, kad Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem Līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu Apdrošināšanas objektu pārsniedz

15. Apdrošināšanas objekta vērtību.
16. **Apdrošināšanas prēmija** – Apdrošināšanas polisē noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
17. **Paša risks** – Apdrošināšanas polisē par katru Apdrošināšanas gadījumu norādīta, procentos vai naudas izteiksmē nosaukta naudas summa, ko Apdrošinātājs neatlīdzina.
18. **Apdrošināšanas atlīdzība** – pēc Apdrošināšanas gadījuma, atbilstoši Līgumam izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmie pakalpojumi. Apdrošināšanas atlīdzība par visiem Līguma darbības laikā notikušajiem Apdrošināšanas gadījumiem nevar pārsniegt Līgumā noteikto Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summu. Izmaksātā Apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt Apdrošinātajam Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radītos zaudējumus.
19. **Līguma darbības periods** – Apdrošināšanas polisē norādīts laika posms, kas ierobežots ar Līguma sākuma un beigu datumu, un, par ko Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs savstarpēji vienojušies, noslēdzot Līgumu.
20. **Tiesīgais lietotājs** – persona, kas ar Apdrošināšanas objekta īpašnieka (Apdrošinātāja) piekrišanu (uz līguma, pilnvaras vai likuma vai cita tiesiska pamata) izmanto (lieto) Apdrošināšanas objektu.
21. **Trešā persona** – jebkura persona, izņemot Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto, Tiesīgo lietotāju un to darbiniekus.

II APDROŠINĀTIE RISKI

21. **Par uguns risku tiek uzskatīts** un Apdrošinātājs izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību gadījumā, kad Apdrošināšanas objekta bojājumus vai bojāeju izraisa:
 - 21.1. **ugunsgrēks** – neparedzēta un nekontrolēta degšana ar atklātu liesmu ārpus ugunij paredzētas vietas, ja tā spējuši patstāvīgi izplatīties telpā un/vai teritorijā; zibens spēriens – tieša zibens iedarbība (tiešu zibens iedarbību raksturo redzamas, nepārprotamas zibens iedarbības pēdas – vizuāli konstatējami bojājumi un pazīmes) uz Apdrošināšanas polise norādīto Apdrošināšanas objektu un/vai Apdrošināšanas vietu;
 - 21.2. **eksplozija** – pēkšņas iedarbības spēks, kas radies gāzu izplešanās rezultātā. Uguns riska ietvaros, eksplozijas rezultātā radītie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai tādā gadījumā, ja trauka (apkures katla, cauruļu, tvertnes u.tml.) siena ir tik lielā mērā bojāta, ka notikusi spiediena atšķirību izlīdzināšanās trauka iekšpusē un ārpusē, neatkarīgi no tā, vai rezultātā izcēlusies degšana. Netiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies spiediena pazemināšanās dēļ; vadāma lidaparāta, tā daļu vai lidaparāta pārvadātas kravas nokrišana - neatkarīgi no izraisītā bojājuma veida un rakstura;
 - 21.3. ja Apdrošināšanas vietas noticis ugunsgrēks vai eksplozija.
22. **Par uguns risku netiek uzskatīts** un Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus:
 - 22.1. kuri nodarīti, apstrādājot Apdrošināšanas objektu vai tā atrašanās vietu ar uguni, karsējot vai citādi termiski uz to iedarbojoties;
 - 22.2. par tādas īpašuma daļas bojājumu vai bojāeju, caur kuru vai kurā rodas, izplatās, tiek vadīta lietderīgā uguns vai siltums (dūmvadi, kamini, u.tml.), un tas bijis Apdrošināšanas objekta bojājuma vai bojāejas cēlonis;
 - 22.3. kurus izraisījis sprādziens, kas noticis iekšdedzes dzinējā vai degšanas kamerā;
 - 22.4. kurus radījuši elektriskās strāvas iedarbība elektriskajās iekārtās (tikai attiecībā uz iekārtu, kurā ir notikusi strāvas iedarbība), taču uguns ārpus attiecīgās iekārtas nav izplatījusies;
 - 22.5. ja bojājumi elektriskajām ierīcēm radušies zibens radīta pārsprieguma vai elektromagnētiskā lauka iedarbības rezultātā un nav redzamas tiešas zibens iedarbības pēdas;
 - 22.6. kurus radījuši valsts institūciju vai pašvaldību sankcionēti spridzināšanas darbi;
 - 22.7. ja Apdrošināšanas objekta uzstādītā ugunsdrošības un tai pielīdzināmā signalizācijas sistēma nav bijusi darba kārtībā vai nav bijusi ieslēgta;
 - 22.8. kuru rašanās iemesls ir Apdrošināšanas objekta konstrukciju nepilnības, trūkumi, nepareiza vai neatbilstoša ekspluatācija, uzturēšana un apsaimniekošana;
 - 22.9. kuras izraisa tādu ugunsnedrošu vielu eksplozija vai degšana Apdrošināšanas vietā, kuras uzglabātas neievērojot drošības un normatīvo aktu prasības.
23. **Par šķidruma vai tvaika noplūdes risku tiek uzskatīts** un Apdrošinātājs izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību gadījumā, kad Apdrošināšanas objekta bojājumu vai bojāeju izraisa:
 - 23.1. iekšējās inženiertīklu sistēmas (ūdensvads, apkures un kanalizācijas sistēma) vai tās daļas avārija (t.sk. ēkas iekšējo cauruļvadu aizsprostošanās), kā rezultātā Apdrošināšanas vietā izplūdis sistēmā esošais šķidrums;
 - 23.2. ūdens, kas izplūdis no Apdrošināšanas vietā pārpilnplūdušām vannām vai izlietnēm;
 - 23.3. tehnoloģiskais iekārtas pēkšņa bojājuma (avārijas) rezultātā radušies šķidruma vai tvaika noplūde, izņemot, ja tā radusies iekārtas nolietojuma vai neatbilstošas ekspluatācijas rezultātā;

- 23.4. Apdrošināšanas vietā esošas ugunsdzēsības sistēmas avārijas radīta dzēšanas šķidruma noplūde;
- 23.5. sala iedarbība, kā rezultātā radušies bojājumi Apdrošinātā nekustamā īpašuma iekšējā ūdensvada, iekšējās kanalizācijas vai apkures sistēmas daļās, izņemot pastāvīgi neapdzīvotu objektu;
- 23.6. trešo personu darbības vai bezdarbības radīta ūdens, cita šķidruma vai tvaika noplūde ārpus Apdrošināšanas objekta vai Apdrošināšanas vietas;
- 23.7. pēkšņa, negaidīta ūdens, cita šķidruma vai tvaika noplūde no ārpus Apdrošināšanas vietas esošas inženiertekniskās sistēmas vai tehnoloģiskās iekārtas, šīs sistēmas pēkšņas avārijas rezultātā.
24. **Par šķidruma vai tvaika noplūdes risku netiek uzskatīts** un Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus:
- 24.1. kurus radījis ūdens, cita šķidruma vai tvaiku ilglaicīga iedarbība, kondensāts (t.sk., bet ne tikai, nepietiekamas hidroizolācijas vai termoizolācijas dēļ), pūšana (t.sk., bet ne tikai slapjā ēku piepe), korozija, nodilums, nolietojums vai cits ilgstošs sadalīšanās vai sairšanas process;
- 24.2. kurus nodarījis ūdens, tīrot vai uzpūjot Apdrošināšanas objektu vai tā atrašanās vietu;
- 24.3. kurus radījuši jebkura veida nokrišņi;
- 24.4. kuri radušies ēkas ārējo lietus notekūdeņu novadīšanas sistēmas (notekcaurules) bojājuma rezultātā;
- 24.5. kuri radušies Apdrošināšanas objektā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nesaskaņoti veiktu iekārtu, mezglu un cauruļvadu, to daļu uzstādīšanas, montāžas vai remontdarbu rezultātā;
- 24.6. kuri radušies iekārtu, mezglu un cauruļvadu testēšanas vai pārbaudes rezultātā, tajā skaitā pašām iekārtām, mezgliem un cauruļvadiem;
- 24.7. kuri radušies Apdrošināšanas objektiem – komercantai (preces, izejvielas, nepabeigtie ražojumi, iepakojums u.tml.), kas atrodas Apdrošināšanas vietā zemāk kā 10 (desmit) centimetri no grīdas līmeņa.
25. **Par dabas stihijas risku tiek uzskatīts** un Apdrošinātājs izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību gadījumā, kad Apdrošināšanas objekta bojājumu vai bojāeju izraisa:
- 25.1. vētra - vēja brāzmas, kuru ātrums nav mazāks par 17,2 metri sekundē. Ja vēja ātrumu Apdrošināšanas vietā nav iespējams noteikt, tad uzskatāms, ka vētra bijusi, ja blakus Apdrošināšanas vietai esošām līdzīgām ēkām, kuras pirms tam bija līdzvērtīgā (pēc apjoma un kvalitātes) stāvoklī, nodarīti līdzīgi bojājumi kā Apdrošināšanas objektam; vētras vai zibens spēriena rezultātā Apdrošināšanas objektam uzkrītuši koki, masti vai citi priekšmeti;
- 25.2. nokrišņi, kas iekļuvi Apdrošināšanas objektā vai tā atrašanās vietā caur vētras bojātu ēkas konstrukciju;
- 25.3. plūdi - pastāvīgas vai pagaidu ūdenstilpnes pārplūšana (tajā skaitā aizsprostu un dambju pārrāvums), ko izraisa:
- 25.4.1. vētra;
- 25.4.2. nokrišņu daudzums, kas 3 (tris) diennaktīs pārsniedz vidējo konkrētā mēneša nokrišņu normu;
- 25.5. sniega vai ledus masa, kas izveidojusies nepārtrauktas, intensīvas snigšanas rezultātā ne mazāk kā 15 (piecpadsmit) cm biezumā (par nepārtrauktu, intensīvu snigšanu ir uzskatāmi apstākļi, kad 1 (viens) diennakts laikā ir uzkrītusi vismaz 15 cm bieza sniega kārtā), un tas ir bijis par iemeslu jumta pārseguma vai ēku balstošās (nesošās) konstrukcijas bojājumam, turklāt bojājumi radušies šīs snigšanas laikā vai ne vēlāk kā 48 (četrdesmit astoņu) stundu laikā pēc intensīvas snigšanas;
- 25.6. krusa - dabas parādība, kad nokrišņu veidā krit dažādas formas, izmēra un svara ledus gabali.
26. **Par dabas stihijas risku netiek uzskatīts** un Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus:
- 26.1. kurus radījuši nokrišņi, dubļi, netūrumi, kas iekļuvi Apdrošināšanas objekta iekšpusē vai Apdrošināšanas vietā caur neaizvērtu logu, durvīm vai lūkām;
- 26.2. kuru cēlonis ir sniega vai ledus masas graujoša iedarbība uz pastāvīgi neapdzīvotu objektu konstrukciju, kā arī komercantam, kas tajos atrodas;
- 26.3. kurus radījuši sniega vai ledus vairākkārtēja kušana un/vai sasalsana, un šī procesa izraisīta mitruma iekļūšana caur jumtu, terasēm, notekcaurulēm, sienām un citiem ēkas, būves vai celtnes konstruktīvajiem elementiem;
- 26.4. kuru cēlonis ir bojājumi, ko ēkas nojumēm, jumtam, arkām, izkārtņēm un citām konstrukcijām nodarījis uzkrītusi sablīvēta sniega masa, ledus vai lāstekas;
- 26.5. kuri radušies saistībā ar Apdrošinātā un/vai Apdrošinājumaņēmēja rupju nolaidību vai bezdarbību, neveicot savus pienākumus attiecībā uz īpašuma uzturēšanu un apsaimniekošanu;
- 26.6. kuru cēlonis ir neatbilstošas kvalitātes vai nepietiekama hidroizolācija un/vai termoizolācija;
- 26.7. kuru cēlonis ir plūdi, kas ir regulāra (biežāk kā vienu reizi trijos gados) sezonas rakstura parādība Apdrošināšanas vietā.
27. **Par Trešo personu prettiesiskās rīcības risku tiek uzskatīts** un Apdrošinātājs izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību gadījumā, kad Apdrošināšanas objekta bojājumu vai bojāeju izraisa Trešo personu darbība:
- 27.1. kas apzināti, mērķtiecīgi vērsta uz Apdrošināšanas objekta iznīcināšanu un bojāšanu;
- 27.2. **zādzība** – Apdrošināšanas objekta bojājums vai tā bojāeja (komercantai – tās nokļūšana trešās personas prettiesiskā valdījumā), Trešajai personai nelikumīgi iekļūstot Apdrošināšanas vietā, ja vizuāli un faktiski konstatējamas šīs iekļūšanas pazīmes. Nelikumīga iekļūšana ir notikusi, ja Trešā persona ir veikusi vismaz vienu no zemāk minētajām darbībām:
- 27.2.1. izmantojusi pielāgotu atslēgu, mūķizeri vai citu palīgierīci, lai sabojātu slēdzenes vai pārvarētu norobežojumus, kas traucē iekļūšanai Apdrošināšanas vietā;
- 27.2.2. sabojājis slēdzenes vai nozogojumu, kas norobežo iekļūšanu Apdrošināšanas vietā;
- 27.2.3. nelikumīgi iekļūvis noslēgtā ēkā, telpā, teritorijā pa durvīm, logiem, sienām, jumtu u.c., nodarot ēkas konstrukcijas elementiem redzamus bojājumus;
- 27.3. **laupišana** – Apdrošināšanas objekta aplaupīšana un/vai nolaupišana, ja tā ir

saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Tiesīgam lietotājam, ar nolūku iegūt Apdrošināšanas objektu vai tā daļu;

- 27.4. Trešajai personai piederoša **transportlīdzekļa uzbraukšana** vai citādi notikusi sadursme ar Apdrošināšanas objektu.
28. **Par trešo personu prettiesiskās rīcības risku netiek uzskatīts** un Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus, ja:
- 28.1. Apdrošinātājs vai Apdrošināšanas objekta Tiesīgais lietotājs nekavējoties nav ziņojis kompetentai valsts institūcijai (Valsts un pašvaldības policija, Ceļu policija, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests, u.tml.), lai reģistrētu Apdrošināšanas objekta bojājuma, bojāejas, nozagšanas laupīšanas vai sadursmes faktu;
- 28.2. Apdrošināšanas objekta bojājums vai bojāeja radusies Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, to darbinieku vai personu, kurām Apdrošināšanas objekts nodots valdījumā, lietošanā vai glabāšanā, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ;
- 28.3. Apdrošināšanas objekts vai tā atrašanās vieta nav bijusi pienācīgi aizsargēta un nodrošināta pret trešo personu iekļūšanu;
- 28.4. Apdrošināšanas objektā vai tā atrašanās vietā uzstādītā signalizācijas sistēma nav bijusi darba kārtībā vai nav bijusi ieslēgta notikuma brīdī;
- 28.5. Zādzība notikusi izmantojot apdrošinātā objekta atslēgas, kuras nodotas trešajai personai, vai atstātas vieglgājāmā vietā, izņemot, ja notikusi atslēgu laupīšana. Bez īpašas vienošanās šo noteikumu VIII nodaļā noteiktajā apmērā in kārtībā tiek atlīdzināti zaudējumi, kuru cēlonis ir:
- 29.1. Apdrošināšanas objekta bojājums, kas saistīts ar Trešās personas veiktu Apdrošināšanas objekta apkrāsošanu, nosmērēšanu, saskrāpēšanu u.tml.;
- 29.2. izdevumi par darbiem Apdrošināšanas vietā, kas nepieciešami, lai novāktu vai sakoptu šo noteikumu 21., 23., 25., 27. punktā minēto notikumu sekas, izņemot ugunsdzēsības un citu sabiedrisko (publisko) dienestu darba samaksu;
- 29.3. šo noteikumu 21., 23., 25., 27. punktā minēto notikumu izraisīti bojājumi Apdrošināšanas objekta stiklojumam, ja vien Apdrošināšanas polise tieši nav noteikts citādi;
- 29.4. Apdrošinātājam vai Apdrošinājumaņēmējam piederoša transportlīdzekļa uzbraukšana vai citādi notikusi sadursme ar Apdrošināšanas objektu (*par transportlīdzekli šo noteikumu punkta izpratnē tiek uzskatīts Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā reģistrējams mehānisks transportlīdzeklis*); koku, koku zaru, stabu vai mastu uzkrāšana Apdrošināšanas objektam, izņemot, ja to izraisa Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja vai Tiesīgā lietotāja nolaidība, nepienācīgi uzturot un apsaimniekojot Apdrošināšanas vietu, vai Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja vai Tiesīgā lietotāja apzināta darbība vai bezdarbība.

III APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA, GROZĪŠANA UN IZBEIGŠANA

30. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs noslēdz Līgumu par komercīpašuma apdrošināšanu saskaņā ar šiem noteikumiem, likumu „Par apdrošināšanas līgumu” un citiem Latvijas Republikā spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.
31. Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam savstarpēji vienojoties, jebkurš šo noteikumu punkts var tikt grozīts, izslēgts vai papildināts.
32. Līgums tiek noslēgts pēc Apdrošinājumaņēmēja iesniegtās informācijas saņemšanas un pievienoto Apdrošināšanas objektu un apdrošināmo risku iestāšanās iespējamību raksturojošo dokumentu iesniegšanas Apdrošinātājam.
33. Apdrošinātājs paziņo Apdrošinājumaņēmējam Līguma noteikumus un izsniedz Apdrošināšanas polisi un Līguma noteikumus likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajā kārtībā.
34. Līguma darbības periods, ko norāda Apdrošināšanas polise, tiek noteikts, Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam savstarpēji vienojoties.
35. Līgums stājas spēkā attiecīgā Apdrošināšanas polise norādītā datuma plkst. 00:00 un beidzas attiecīgā Apdrošināšanas polise norādītā datuma plkst. 24:00 pēc Latvijas laika, ja Apdrošināšanas polise nav noteikts citādi.
36. Apdrošināšanas prēmijas apmēru nosaka Apdrošinātājs, par to vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju.
37. Apdrošināšanas prēmijas samaksas kārtība tiek norādīta Apdrošināšanas polise un Apdrošinājumaņēmējam Apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksa jāveic ne vēlāk kā Apdrošināšanas polise norādītajā datumā.
38. Ja Apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par tās samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kad Apdrošinātājs ir saņēmis Apdrošināšanas prēmijas vai noteiktās daļas maksājumu Apdrošinātāja norādītajā bankas kontā.
39. Ja Apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis Apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu līdz Apdrošināšanas polise norādītajam datumam, Līgums nav spēkā no tā noslēgšanas brīža.
40. Ja Apdrošinājumaņēmējs novēloti samaksājis Apdrošināšanas prēmiju vai tās kārtējo daļu, Apdrošinātāja rīcība nosaka likums „Par apdrošināšanas līgumu”.
41. Kārtību un gadījumus, kuros Līgums var tikt izbeigts, grozīts vai atzīts par spēkā neesošu, kā aprēķināma un, kādos gadījumos atmaksājama vai nav atmaksājama Apdrošināšanas prēmija un ieturami administratīvie izdevumi ne vairāk kā 25 % (divdesmit pieci procenti) apmērā, nosaka likums „Par apdrošināšanas līgumu”.
42. Ja Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs vienojas, Līgums var tikt izbeigts, pamatojoties uz šo savstarpēji vienošanos.

IV APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

43. Par Apdrošināšanas objektu šī Līguma ietvaros var būt un saskaņā ar šiem noteikumiem var tikt apdrošināts šāds Apdrošināšanas polise ar konkrētu Apdrošināšanas vietu norādīts nekustamais īpašums:

- 43.1. ēkas, būves, celtnes** - ietverot to konstrukcijas elementus (pamati, sienas, pārsegumi, dūmvadi, jumts, kāpnes, grīdas konstrukcija, logi un durvis (ar aprīkojumu un stiprinājumiem), balkoni, terases, iekšējie inženiertehniskie tīkli (ūdensvads, kanalizācija, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas, lifti, apkures (t.sk. apkures katli, kamini un krāsnis, siltās grīdas), gāzes, elektroapgādes sistēmas un vājstrāvas tīkli (signalizācijas un komunikācijas) līdz izvadam no sienas, grīdas vai griestiem), iekšējo un ārējo apdari, kā arī visiem ēkā pastāvīgi fiksētiem un ēkas plānā norādītiem elementiem, ja vien Apdrošināšanas polisē tieši nav norādīts citādi. Ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi, Apdrošināšanas objekta stiklojums bez sevišķas atrunas ir apdrošināts kopā ar Apdrošināšanas objekta konstrukciju. Ja Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts bez iekšējās un/vai ārējās apdares, par to tieši tiek norādīts Apdrošināšanas polisē;
- 43.2. telpas** – ietverot to konstrukcijas elementus, kas ir telpu neatņemama sastāvdaļa (griesti, sienas, starpsienas, grīda), telpu logi, durvis, iekšējā un ārējā apdare (ārējā apdare tikai telpu balkoniem, lodžijām vai terasēm), inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no pieslēguma vietas maģistrālajiem tīkliem vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehnika, krāsnis, kamini, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas (izņemot novērošanas kameras), ja Apdrošināšanas polisē tieši nav noteikts citādi. Apdrošinātajam piederoša, taču ar Apdrošināto telpu tieši nesaistīta saimniecības telpa, garāža vai pazemes autostāvieta ir apdrošināta tikai tad, ja tas tieši norādīts Apdrošināšanas polisē.
- 43.3. ēku, būvju un telpu iekšējā apdare** – ietverot ēkas vai būves Tiesīgā lietotāja ieguldījumus, tajā skaitā sienu, griestu un grīdu dekoratīvā apdare, piekaramie griesti un iekšējās palodzes, stikla vai cita materiāla starpsienas, iekšdurvis, iekšējie logi un visa veida iekšējais iebūvētais stiklojums, iebūvētais apgaismojums, santehnikas elementi, piemēram, iebūvētas dušas kabīnes, iebūvētas vannas un iebūvētas izlietnes, liftu kabīnes. Ja Apdrošināšanas polisē tieši norādīts, ir apdrošināta arī ēku, būvju, celtnu un telpu ārējā apdare.
- 44.** Ja vien Apdrošināšanas polisē tieši nav norādīts citādi, **nav apdrošināts** šāds nekustamais īpašums:
- 44.1.** būves – baseini, nožogojumi, pagalmu un teritoriju segumi, teritorijas labiekārtojuma elementi, nojumes, aizsarg sienas, kas nav ēku vai būvju sastāvdaļas, hidro tehniskās un hidrobūves, palīģekas, piestātnes vai moli;
- 44.2.** iebūvētas (ar būvi nesaraujami saistītas) tehnoloģiskās iekārtas lauksaimniecības būvēs un ražošanas ēkās;
- 44.3.** sliežu ceļi, pievadceļi, atzari un rampas;
- 44.4.** autoceļi, tilti, estakādes;
- 44.5.** pie ēkas uzstādītas iekārtas un ietaises (tajā skaitā, bet ne tikai, tehnoloģiskās iekārtas, saules kolektori, satelīttzvērējiekārtas, novērošanas kameras, karogu masti, puķu podu statīvi, atkritumu urnas, izkārtnes, reklāmas iekārtas, gaismas paneli u.tml. priekšmeti);
- 44.6.** ārējie cauruļvadi, elektrolinijas, kabeli un citas komunikācijas, kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma līdz maģistrālajam vai tam pielīdzinātam pieslēgumam, kā arī zemes siltuma sūkņu sistēmas;
- 44.7.** nekustamais īpašums un komercanta, kas glabājas Apdrošināšanas vietā, kurā notiek telpu remontdarbi un būvdarbi, kam nepieciešams saņemt būvatļauju;
- 44.8.** ekspluatācijā nenodotas būves un celtnes;
- 44.9.** jebkāda veida siltumnicas;
- 44.10.** teritorijas labiekārtojums un apgaismojums;
- 44.11.** specifiska saimnieciska uzdevuma būves (estrādes un līdzīgas brīvdabas izbūves);
- 44.12.** pagaidu un īslaicīgas lietošanas ēkas un būves, kā arī pārvietojamas, ar zemi nesaistītas būves (teltis, nojumes, vagoniņi).
- 45.** Komercanta ir apdrošināta, ja tas tieši ir norādīts Apdrošināšanas polisē. Saskaņā ar šiem noteikumiem var apdrošināt gan atsevišķas komercantas vienības, gan visu komercantas kopumu - saskaņā ar grāmatvedības uzskaiti).
- 46.** Par Apdrošināšanas objektu (komercantu), Apdrošināšanas polisē norādīt Apdrošināšanas vietu, var būt un saskaņā ar šiem noteikumiem var apdrošināt:
- 46.1.** tehnoloģiskās iekārtas, darbagaldus, instrumentus, aprīkojumu un inventāru;
- 46.2.** datortehniku, sakaru un biroja tehniku;
- 46.3.** krājumus (preces, izejvielas, nepabeigtos un gatavos ražojumus, iepakojamu materiālu un taru);
- 46.4.** citu, Apdrošināšanas polisē tieši norādītu komercantu.
- 47.** Ja vien Apdrošināšanas polisē nav tieši norādīts, **nav apdrošināta** šāda kustama manta:
- 47.1.** paraugi un izstāžu eksponāti;
- 47.2.** datoru programmas, datu bāzes un jebkādi dati;
- 47.3.** jebkuri, tajā skaitā Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā reģistrējami mehāniskie transportlīdzekļi, sauszemes, ūdens un gaisa transportlīdzekļi, tajā skaitā, ja tie atrodas Apdrošināšanas vietā kā prece; antikvāras lietas, juvelierizstrādājumi, dārgmetāli un tehniskie diamanti;
- 47.4.** ieroči, to aksesuāri un municija;
- 47.5.** iekrāvējtēhnika;
- 47.6.** glabāšanā pieņemta manta;
- 47.7.** mākslas priekšmeti (skulptūras, gleznas, u.tml. priekšmeti) un kolekcijas;
- 47.8.** komercanta ārpus ēkām vai telpām;
- 47.9.** komercanta ārpus Apdrošināšanas vietas.

V APDROŠINĀŠANAS OBJEKTA VĒRTĪBA UN APDROŠINĀJUMA SUMMA

- 48.** Apdrošinājuma summa **nekustamam īpašumam** tiek noteikta:
- 48.1.** **Atjaunošanas vērtībā**, ja ēku, būvju, celtnu un telpu nolietojums

nepārsniedz 40 (četrdesmit) procentus;

- 48.2.** **Tirgus vērtībā**, ja ēku, būvju, celtnu un telpu Atjaunošanas vērtība ir zemāka par to Tirgus vērtību, un to nolietojums nav lielāks par 40 (četrdesmit) procentiem un, ja tas tieši ir norādīts Apdrošināšanas polisē;
- 48.3.** **Faktiskajā vērtībā**, ja ēku, būvju, celtnu un telpu fiziskais nolietojums ir lielāks par 40 (četrdesmit) procentiem, bet nepārsniedz 70 (septiņdesmit) procentus. Apdrošinājuma summa **komercantam** tiek noteikta:
- 49.** **legādes vērtībā**, ja vien Apdrošināšanas polisē nav noteikts citādi;
- 49.1.** **Pašreizējā vērtībā**, ja tas tieši norādīts Apdrošināšanas polisē. Lai apdrošinātu komercantu Pašreizējā vērtībā, Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātajam Apdrošināmās komercantas sarakstu, kurā precīzi uzskaitīta (norādot komercantas identifikācijai nepieciešamās pazīmes) katra Apdrošinātās komercantas vienība un tās Pašreizējā vērtība Līguma noslēgšanas brīdī. Šāds Apdrošinātās komercantas saraksts ir Līguma neatņemama sastāvdaļa. Ja Apdrošinātās komercantas saraksts nav iesniegts, tiek uzskatīts, ka komercanta apdrošināta atlikušajā bilances vērtībā;
- 49.2.** **Atlikušajā bilances vērtībā**, saskaņā ar grāmatvedības uzskaites dokumentiem, ja tas tieši ir norādīts polisē.
- 49.3.** Apdrošinot komercantu, Apdrošinājuma summu iespējams noteikt **Saskaņotā vērtībā**, ja Apdrošinājumaņēmējs un Apdrošinātājs par to ir vienojušies, un tas ir tieši norādīts Apdrošināšanas polisē. Lai apdrošinātu komercantu Saskaņotā vērtībā, Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātajam Apdrošināmās komercantas sarakstu, kurā precīzi uzskaitīta (norādot komercantas identifikācijai nepieciešamās pazīmes) katra Apdrošinātās komercantas vienība un tās Saskaņotā vērtība. Šāds Apdrošinātās komercantas saraksts ir Līguma neatņemama sastāvdaļa. Ja Apdrošinātās komercantas saraksts nav iesniegts, tiek uzskatīts, ka komercanta apdrošināta atlikušajā bilances vērtībā;
- 49.4.** Apdrošinājumaņēmējs ir pilnībā atbildīgs par Apdrošinājuma summas izvēli un Līgumu slēdzot, ir informēts par Apdrošināšanas atbildības aprēķina principiem, atkarībā no izvēlētas Apdrošinājuma summas un Apdrošināšanas objekta vērtības.
- 50.** Lai novērstu zemapdrošināšanu, Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs Līguma darbības laikā var vienoties par izmaiņām Līguma nosacījumos.
- 51.** Ja Līguma darbības laikā konstatēta virsapdrošināšanas situācija, gan Apdrošinātājs, gan Apdrošinājumaņēmējs var pieprasīt Apdrošinājuma summas samazināšanu un atbilstošas izmaiņas Līguma nosacījumos.
- 52.**

VI APDROŠINĀTĀ, APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN APDROŠINĀTĀJA TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

- 53.** **Apdrošinājumaņēmējam pirms Līguma noslēgšanas ir pienākums:**
- 53.1.** nodrošināt Apdrošinātāja pārstāvim iespēju veikt Apdrošināšanas objekta pirmsapdrošināšanas pārbaudi;
- 53.2.** paziņot Apdrošinātajam visus viņam zināmos būtiskos faktus, kas gan tieši, gan netieši ir saistīti ar Apdrošināšanas objektu (*par būtisku uzskatāms tāds fakts, kurš var ietekmēt Līguma noslēgšanu vai riska novērtēšanu. Ja Apdrošinājumaņēmējam rodas šaubas, vai kāds fakts uzskatāms par būtisku vai nebūtisku, viņam jākonsultējas ar Apdrošinātāju*);
- 53.3.** iesniegt Apdrošinātajam pilnīgu un patiesu informāciju par Apdrošināšanas objekta vērtību, Apdrošināšanas objektu un tā sastāvu, kā arī apdrošināmā riska iestāšanās iespējamību, kā arī iesniegt Apdrošinātajam visus pieprasītos dokumentus;
- 53.4.** paziņot Apdrošinātajam par citiem tam zināmiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz to pašu Apdrošināšanas objektu, par ko noslēgts šis Līgums. apdrošinot komercantu, iesniegt Apdrošinātajam apdrošināmās komercantas sarakstu un grāmatvedības uzskaites dokumentus saskaņā ar šo noteikumu 49.2. punkta nosacījumiem.
- 53.5.** **Līguma noslēdzot un Līguma darbības laikā Apdrošinājumaņēmējam, Tiesīgajam lietotājam un/vai Apdrošinātajam ir pienākums:**
- 54.1.** ar savu darbību vai bezdarbību nepalīdēt Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību;
- 54.2.** par saviem līdzekļiem novērst faktorus, kas palielina vai var palielināt Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, attiecīgos pasākumus saskaņojot ar Apdrošinātāju.
- 54.3.** ievērot Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, tajā skaitā, bet ne tikai „Ugunsdrošības noteikumus”, darba drošības prasības, Līguma noteikumus un nosacījumus, kā arī Apdrošinātāja izteiktas rekomendācijas un drošības prasības;
- 54.4.** pēc pirmā pieprasījuma nodrošināt Apdrošinātāja pārstāvim iespēju veikt Apdrošināšanas objekta apskati;
- 54.5.** nodrošināt avārijas un glābšanas dienestiem atbilstošu nepieciešamo piekļuvi Apdrošināšanas objektam un Apdrošināšanas vietai;
- 54.6.** nodrošināt Apdrošināšanas vietā pareizu ūdensvada, kanalizācijas, apkures sistēmu, reņu un notekcauruļu ekspluatāciju;
- 54.7.** nodrošināt Apdrošināšanas objektam (tajā skaitā vietai, kurā atrodas komercanta) pietiekošu apkuri;
- 54.8.** pēc intensīvas snigšanas nekavējoties veikt Apdrošinātā nekustamā īpašuma jumta tīrīšanas darbus;
- 54.9.** ja Apdrošināšanas objektā (tajā skaitā vietai, kurā atrodas komercanta) ierikota un apsardzes uzņēmuma pulktī pieslēgta pretielaušanās (trīciena), kustību, ugunsdrošības signalizācija:
- 54.9.1.** nodrošināt līguma ar apsardzes uzņēmumu izpildi un spēkā esamību;
- 54.9.2.** nodrošināt pareizu un tehniskajām prasībām atbilstošu ugunsdrošības un apsardzes sistēmu darbību, (t.sk., bet ne tikai, neaizsegta ar mēbelēm, iekārtām un preču izvieto- jumu uzstādīto detektoru sensoru darbības zonu);
- 54.9.3.** pēc katras apsardzes uzņēmuma sniegtās informācijas saņemšanas par trauksmi Apdrošināšanas objektā vai Apdrošināšanas vietā, nekavējoties ierasties un konstatēt situāciju Apdrošināšanas vietā, kā arī veikt situācijai atbilstošas nepieciešamās

- darbības;
- 54.10.** noslēgt, iztukšot un turēt tukšus ūdensvada tīklus un apkures sistēmas, kas atrodas neizmantojamās vai neapkurināmās ēkās vai to atsevišķās daļās;
- 54.11.** 1 (vienas) darba dienas laikā no šo faktu un apstākļu rašanās, paziņot Apdrošinātājam par visām izmaiņām sākotnējā Līguma noslēgšanai iesniegtajā informācijā, tajā skaitā par Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanos vai samazināšanos, kā arī par būtiskām izmaiņām Apdrošināšanas vietā (piemēram, objektā tiek pārtraukta saimnieciskā darbība vai mainīts darbības veids, funkcionālais pielietojums, vai tiek uzsākti remonta darbi u.tml.);
- 55. Pēc zaudējumu izraisījušā notikuma, Apdrošinājuma ņēmējam, Tiesīgajam lietotājam un/vai Apdrošinātājam ir pienākums:**
- 55.1.** ja bojājuma vai bojāejas cēlonis ir uguns, nekavējoties par to paziņot Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un, ja to paredz normatīvie akti, arī Valsts policijai;
- 55.2.** ja bojājuma vai bojāejas cēlonis ir Trešo personu prettiesiska rīcība, nekavējoties par to paziņot Valsts policijai, iesniegt nepieciešamos dokumentus un noteiktajā kārtībā vērsties Valsts policijā ar iesniegumu kriminālprocesa ierosināšanai;
- 55.3.** ja bojājuma vai bojāejas cēlonis ir šķidruma vai tvaika noplūde, nekavējoties par to paziņot ēkas apsaimniekotājam, un, ja nepieciešams, avārijas dienestam un pieprasīt sastādīt aktu par notikumu;
- 55.4.** veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu vai samazinātu turpmākos zaudējumus, iespēju robežās saskaņot šīs darbības ar Apdrošinātāju;
- 55.5.** nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (tris) darba dienu laikā pēc notikuma, par to paziņot Apdrošinātājam un iesniegt šādus dokumentus:
- 55.5.1.** Apdrošinātāja noteiktas formas rakstisku pieteikumu par negadījumu;
- 55.5.2.** Līguma un tā pielikumu kopijas;
- 55.6.** tiklīdz tas ir iespējams, iesniegt Apdrošinātājam:
- 55.6.1.** bojājumu novērsšanas izdevumu vai atjaunošanas izdevumu aprēķinu (ši dokumenta iesniegšanas termiņš tiek saskaņots ar Apdrošinātāju);
- 55.6.2.** ja noticis ugunsgrēks – Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izdotu dokumentu par ugunsgrēka fakta konstatēšanu;
- 55.6.3.** ja notikusi ūdens vai tvaika noplūde – Apdrošinātā un ēkas apsaimniekotāja parakstītu aktu, kas apstiprina noplūdes faktu, iemeslu, apstākļus un bojājuma apmēru;
- 55.6.4.** ja notikusi trešo personu prettiesiska rīcība – Valsts policijas izdotu dokumentu par notikuma fakta konstatēšanu, nodarītajiem zaudējumiem un kriminālprocesa ierosināšanu vai atteikumu izziņas procesa uzsākšanai;
- 55.6.5.** citus Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus un pierādījumus, kas nepieciešami, lai noteiktu zaudējumu rašanās iemeslus un apmēru;
- 55.7.** nodrošināt Apdrošinātāja pārstāvim iespēju apskatīt notikuma vietu un veikt pārbaudes, lai noteiktu zaudējumu rašanās iemeslus un zaudējumu apmēru;
- 55.8.** saglabāt Apdrošināšanas vietu neskartu līdz Apdrošinātāja pārstāvja ierašanās brīdim un apskates akta noformēšanai;
- 55.9.** pēc Apdrošinātāja pieprasījuma nekavējoties, tiklīdz tas iespējams:
- 55.9.1.** iesniegt bojātās vai bojāgājušās Apdrošinātās komercmantas – preču, krājumu, izejvielu iegādi un apmaksu apliecināšanos dokumentus, preču apriti apliecināšanos dokumentus (pēdējās inventarizācijas dokumentācija, inventarizācijas pēc notikuma dokumentācija, preču – naudas atskaite, kases dokumenti u.tml.) un, saskaņojot ar Apdrošinātāju, bilanci un peļņas – zaudējumu aprēķinu;
- 55.9.2.** iesniegt nozagtās, nolaupītās, izcinātās vai sabojātās Apdrošinātās komercmantas sarakstu, pievienojot vērtību apliecināšanos dokumentāciju (sarakstā ir jānorāda objekta vērtība un stāvoklis brīdī tieši pirms negadījuma, kā arī objektu bojājuma pakāpe pēc negadījuma);
- 55.9.3.** ja komercmantas Apdrošinājuma summa noteikta Pašreizējā vērtībā, iesniegt informāciju par sarakstā norādītās konkrētās komercmantas vienības bojājuma pakāpi vai bojāeju;
- 55.10.** samaksāt Apdrošinātājam Apdrošināšanas polisē noteikto Paša risku, ja vien pirms Apdrošināšanas atbildības izmaksas Apdrošinātājs un Apdrošinātais nav vienoties par citu Paša riska piemērošanas kārtību.
- 56. Papildu šo noteikumu 54. un 55. punktā minētajam, Apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums:**
- 56.1.** samaksāt Apdrošināšanas prēmiju Apdrošināšanas polisē norādītajā termiņā un apmērā;
- 56.2.** informēt Apdrošināto un Tiesīgo lietotāju par noslēgto Līgumu.
- 57.** Ja Apdrošinātais šī Līguma ietvaros ir kredītiestāde, Apdrošinātā pienākumi pāriet uz Apdrošināšanas objekta īpašnieku un/vai Tiesīgo lietotāju.
- 58. Apdrošinātājam, noslēdzot Līgumu, ir pienākums:**
- 58.1.** izskaidrot Apdrošinājuma ņēmējam šos noteikumus, saskaņā ar kuriem noslēgts Līgums, tajā skaitā, bet ne tikai, Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā tiesības un pienākumus;
- 58.2.** izsniegt Apdrošinājuma ņēmējam Līguma noslēgšanu apliecināšanos dokumentus likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajā kārtībā;
- 58.3.** Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā datu nodošanu, parrādīšanu un izpaušanu veikt tikai Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā, kā arī Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā datus izmantot tikai Līgumā paredzēto tiesisko attiecību ietvaros, tajā skaitā zaudējumu noregulēšanas procesā.
- 59. Apdrošinātājam Līguma darbības laikā ir tiesības:**
- 59.1.** pēc saviem ieskatiem, saskaņojot ar Apdrošinājuma ņēmēju un/vai Apdrošināto, veikt Apdrošināšanas objekta apskati, un nepieciešamības gadījumā, lai samazinātu Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, rakstiski noteikt papildus drošības prasības un rekomendācijas, kas ir saistošas Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātājam; saņemot informāciju par Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanos vai citām izmaiņām sākotnējā informācijā, piedāvāt veikt izmaiņas Līgumā likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktā kārtībā.
- 60. Pēc pieteikuma par negadījumu saņemšanas Apdrošinātājam ir pienākums:**
- 60.1.** uzsākt zaudējumu noregulēšanu ne vēlāk kā 3 (tris) darba dienu laikā no pieteikuma par negadījumu saņemšanas datuma, tajā skaitā veikt notikuma vietas un Apdrošināšanas objekta apskati norādītajā termiņā, ja vien Apdrošinātājs un Apdrošinātais nevienojas par citu notikuma vietas un Apdrošināšanas objekta apskates kārtību un termiņu;
- 60.2.** ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts pieteikums par negadījumu, rakstveidā informēt Apdrošinājuma ņēmēju un/vai Apdrošināto par papildu dokumentiem, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt lēmumu par Apdrošināšanas atbildības izmaksu;
- 60.3.** noteikt, vai Apdrošinātājam zaudējumus izraisījušais notikums ir atzīstams par Apdrošināšanas gadījumu, par ko, saskaņā ar šo Līgumu, izmaksājama Apdrošināšanas atbildība;
- 60.4.** 5 (piecu) darba dienu laikā pēc Lēmuma pieņemšanas rakstiski paziņot Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājuma ņēmējam par Apdrošināšanas atbildības izmaksu, tās samazinājumu vai atteikumu izmaksāt Apdrošināšanas atbildību;
- 60.5.** izmaksāt Apdrošināšanas atbildību 10 (desmit) darba dienu laikā pēc lēmuma par Apdrošināšanas atbildības izmaksu paziņošanas;
- 60.6.** pierādīt jebkurus apstākļus, kas to atbrīvo no Līgumā noteiktajām saistībām izmaksāt Apdrošināšanas atbildību.
- 61. Pēc pieteikuma par negadījumu saņemšanas Apdrošinātājam ir tiesības:**
- 61.1.** pieprasīt Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātājam uzrādīt spēkā esošu īpašuma tiesības apliecināšanos dokumentāciju;
- 61.2.** pieprasīt Apdrošinātājam uzrādīt komersanta reģistrācijas (pārstāvim – pilnvarojumu un personu apliecināšanos) dokumentus;
- 61.3.** nepieciešamības gadījumā norīkot ekspertu vai speciālistu papildus ekspertīzes veikšanai;
- 61.4.** pārliecināties, kā Apdrošinājuma ņēmējs un Apdrošinātais ievērojis Līguma noteikumu nosacījumus;
- 61.5.** patstāvīgi vākt dokumentus, kas apstiprina Apdrošinātā riska iestāšanos un Apdrošinātājam nodarīto zaudējumu apmēru;
- 61.6.** pirms Apdrošināšanas atbildības izmaksas noteikt Apdrošinātājam Paša riska piemērošanas veidu, paredzot iespēju ieturēt Paša risku no aprēķinātās Apdrošināšanas atbildības vai pieprasīt Apdrošinājuma ņēmējam samaksāt Apdrošinātājam Apdrošināšanas polisē noteikto Paša risku;
- 61.7.** pirms Apdrošināšanas atbildības izmaksas pieprasīt no Apdrošinājuma ņēmēja nesapņemtās Apdrošināšanas prēmijas daļas samaksu arī pirms Līgumā noteiktā Apdrošināšanas prēmijas daļu samaksas termiņa;
- 61.8.** noteikt Apdrošināšanas atbildības izmaksas veidu un/vai kārtību, ja Apdrošinātais un Apdrošinātājs nespēj par to vienoties.
- 61.9.** nepieciešamības gadījumā noteikt uzņēmumu, kurš veiks Apdrošināšanas objekta bojājumu novērsšanas izdevumu aprēķinu, bojājumu novērsšanas darbus vai, kurā uzņēmumā Apdrošinātājam ir pienākums iegādāties bojājumu novērsšanai nepieciešamos materiālus vai veikt Apdrošināšanas objekta remontu.
- 62. Apdrošinātājam ir tiesības atteikties izmaksāt Apdrošināšanas atbildību, ja:**
- 62.1.** Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais rīkojies ar ļaunu nolūku vai pieļāvis rupju neuzmanību kā rezultātā ir iestājies Apdrošinātais risks, palielinājusies Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamība un/vai Apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā radītie zaudējumi;
- 62.2.** Apdrošinātais nevar uzrādīt Apdrošinātās komercmantas uzskaites un vērtību apliecināšanos dokumentus un/vai Apdrošinātās komercmantas sarakstu;
- 62.3.** Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais ir pārkāpis Latvijas Republikas normatīvos aktus, kas regulē ugunsdrošības prasības, tajā skaitā arī „Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu”, „Ugunsdrošības noteikumus”, ugunsdrošības prasības reglamentējošos būvnormatīvus u.tml., un tas ietekmējis Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību un/vai radušos zaudējumu apmēru;
- 62.4.** kompetenta iestāde vai persona neapstiprina zaudējuma cēlonisko sakarību ar kādu no Apdrošinātājiem riskiem;
- 62.5.** Apdrošinājuma ņēmējs un/vai Apdrošinātais ir pārkāpis vai nav izpildījis šo noteikumu, 54.5., 54.9., 55.2., 55.3., vai 55.4. punktā noteikto;
- 62.6.** Apdrošinājuma ņēmējs un/vai Apdrošinātais ir pārkāpis vai nav izpildījis šo noteikumu 54.6., 54.7., 54.8., 54.10., vai 56.2. punktā noteikto, un šo prasību neievērošana ir palielinājusi Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību un/vai radušos zaudējumu apmēru;
- 62.7.** Ja Apdrošinājuma ņēmējs, Tiesīgais lietotājs vai Apdrošinātais ar ļaunu nolūku (Latvijas Republikas Civillikuma 1641.pants) vai pieļaujot rupju neuzmanību (Latvijas Republikas Civillikuma 1645.pants) nav izpildījis šo noteikumu 53.1., 53.2., 53.3., 53.4., 54.4., 54.11., 55.5., 55.6., 55.7., 55.8., vai 55.9. punktā noteikto.
- 62.8.** zaudējums radies, Apdrošinātājam izdarot krāpšanu;
- 62.9.** likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajos gadījumos.
- 63.** Ja Apdrošinājuma ņēmējs, Tiesīgais lietotājs vai Apdrošinātais vieglas neuzmanības rezultātā nav izpildījis šo noteikumu punktā 55.5., 55.6., 55.7., 55.8., 55.9. noteikto, **Apdrošinātājs ir tiesīgs samazināt Apdrošināšanas atbildību par 50 (piecdesmit) procentiem.**
- 64.** Ja Apdrošinājuma ņēmējs, Tiesīgais lietotājs vai Apdrošinātais vieglas neuzmanības rezultātā nav izpildījis šo noteikumu punktā 53.1., 53.2., 53.3., 53.4., 54.4., vai 54.11. noteikto, Apdrošināšanas atbildības apmērs tiek noteikts saskaņā ar likumu „Par apdrošināšanas līgumu”.
- 65.** Ja Apdrošinājuma ņēmējs, Tiesīgais lietotājs vai Apdrošinātais nav izpildījis šo noteikumu 55.1. punkta prasības un nav paziņojis par ugunsgrēku Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, tad maksimālā Apdrošināšanas atbildība tiek izmaksāta ne vairāk kā LVL 200.- (divi simti latu) apmērā.

VII APDROŠINĀŠANAS ATLIDZĪBAS APRĒĶINA UN IZMAKSAS KĀRTĪBA

66. Pirms Apdrošināšanas atlīdzības aprēķina veikšanas, Apdrošinātājs nosaka:
- 66.1. Apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms bojājuma rašanās vai bojāejas brīža;
- 66.2. Apdrošināšanas atlīdzība aprēķināma, piemērojot zemapdrošināšanas vai virsapdrošināšanas nosacījumus, pie tam, ja Apdrošināšanas vieta ir vairāki Apdrošinātie objekti (ēkas, būves, manta), zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas situāciju nosaka katrai Apdrošināto objektu sastāvā esošai vienībai atsevišķai;
- 66.3. Apdrošināšanas objekta derīgo atlieku apjomu un vērtību, kā arī bojājuma novēršanas iespējas un atjaunošanas lietderību.
67. Apdrošinātājam un Apdrošinātajam ir tiesības zaudējumu novērtēšanai piesaistīt (uzaicināt) ekspertu. Eksperta pakalpojumus apmaksā eksperta piesaistītājs.
68. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs vienojas par Apdrošināšanas atlīdzības veidu. Ja šādu vienošanos nav iespējams panākt, tad Apdrošināšanas atlīdzības veidu nosaka Apdrošinātājs.
69. Apdrošināšanas atlīdzības veidi var būt:
- 69.1. bojā gājušā Apdrošināšanas objekta aizvietošana ar līdzvērtīgu;
- 69.2. Apdrošinātāja apmaksāti Apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbi;
- 69.3. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa naudā.
70. **Apdrošināšanas atlīdzība par zaudējumiem Apdrošināšanas objekta - nekustamā īpašuma bojāejas vai bojājuma rezultātā tiek aprēķināta:**
- 70.1. ja Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts tā Atjaunošanas vērtībā, tad Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši mazākajiem nepieciešamajiem Apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumiem;
- 70.2. a Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts tā Faktiskajā vērtībā, tad Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts tādā daļā no zaudējuma, kāda ir Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas un tā Atjaunošanas vērtības attiecība;
- 70.3. ja Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts tā Tirgus vērtībā, tad Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek aprēķināts atbilstoši Apdrošināšanas objekta mazākajiem nepieciešamajiem atjaunošanas izdevumiem. Ja atjaunošanas izdevumi pārsniedz 70 (septiņdesmit) procentus vai vairāk no Apdrošinājuma summas, tad Apdrošināšanas atlīdzība tiek noteikta atbilstoši līdzvērtīga objekta iegādei mazākajiem nepieciešamajiem izdevumiem;
- 70.4. ņemot vērā Apdrošināšanas objekta derīgo atlieku vērtību, kas tiek atskaitīta no aprēķinātās Apdrošināšanas atlīdzības.
71. **Apdrošināšanas atlīdzība par zaudējumiem Apdrošināšanas objekta - komercmantas bojāejas vai bojājuma rezultātā tiek aprēķināta:**
- 71.1. ja komercanta ir apdrošināta iegādes vērtībā, tad Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši Apdrošināšanas objekta atjaunošanas mazākajiem nepieciešamajiem izdevumiem. Ja atjaunošanas izdevumi ir 70 (septiņdesmit) procenti vai vairāk no līdzvērtīgas komercmantas iegādes izdevumiem, Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši mazākajiem nepieciešamajiem iegādes izdevumiem, ievērojot sekojošo:
- 71.1.1. ja komercanta ir apdrošināta iegādes vērtībā un tā atjaunošanas izdevumi ir 70 (septiņdesmit) procenti vai vairāk no līdzvērtīgas komercmantas iegādes izdevumiem, tad Apdrošinātājs ir tiesīgs no Apdrošināšanas atlīdzības atskaitīt Apdrošināšanas objekta derīgo atlieku vērtību;
- 71.1.2. ja komercanta ir apdrošināta iegādes vērtībā un tās nolietojums, atbilstoši grāmatvedības uzskaitē, ir 50 (piecdesmit) procenti vai vairāk no līdzvērtīgas komercmantas iegādes izdevumus, tad Apdrošināšanas atlīdzība par šo objektu nevar pārsniegt Apdrošināšanas objekta Atlikušo bilances vērtību;
- 71.2. ja komercanta ir apdrošināta Pašreizējā vērtībā, tad Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši Apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumiem. Ja atjaunošanas izdevumi ir 70 (septiņdesmit) procenti vai vairāk no Pašreizējās vērtības, Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši nepieciešamajiem mazākajiem aizvietošanas izdevumiem, nepārsniedzot komercmantas Pašreizējo vērtību;
- 71.2.1. ja komercanta ir apdrošināta Pašreizējā vērtībā un tā atjaunošanas izdevumi ir 70 (septiņdesmit) procenti vai vairāk no iegādes izdevumus, tad Apdrošinātājs ir tiesīgs no Apdrošināšanas atlīdzības atskaitīt Apdrošināšanas objekta derīgo atlieku vērtību;
- 71.3. ja komercanta ir apdrošināta Atlikušajā bilances vērtībā, tad, Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts tādā daļā no zaudējuma, kāda ir Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas un tā iegādes vērtības attiecība;
- 71.4. ja komercanta ir apdrošināta Saskaņotajā vērtībā, tad Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts, atbilstoši Apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumiem. Ja atjaunošanas izdevumi ir 70 (septiņdesmit) procenti vai vairāk no Apdrošinājuma summas, tad Apdrošināšanas atlīdzība tiek noteikta Apdrošinājuma summas apmērā;
- 71.4.1. ja komercanta ir apdrošināta Saskaņotajā vērtībā un tās atjaunošanas izdevumi ir 70 (septiņdesmit) procenti vai vairāk no Apdrošinājuma summas, tad Apdrošinātājs ir tiesīgs no Apdrošināšanas atlīdzības atskaitīt Apdrošināšanas objekta derīgo atlieku vērtību.
72. Ja viens un tas pats Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pie vairākiem Apdrošinātājiem, katrs apdrošinātājs izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību proporcionāli katra noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteiktajai Apdrošinājuma summai.
73. Apdrošinātājs, nepārsniedzot Apdrošinājuma summu, ar Apdrošināšanas atlīdzību sedz visus pieteiktos pierādāmos Apdrošinātā sprātīgos izdevumus (*neatkarīgi no tā, vai tie veikti pēc Apdrošinātā iniciatīvas vai Apdrošinātāja pieprasījuma*), lai samazinātu notikuma rezultātā radīto zaudējumu apmēru, kā arī par Apdrošināšanas vietas sakopšanu, drupu novākšanu, priekšmetu pārvietošanu un to saglabāšanas nodrošināšanu. Apdrošināšanas atlīdzības summa par šiem izdevumiem ir ierobežota

līdz 10 (desmit) procentus no tās Apdrošināšanas atlīdzības summas, kas aprēķināta, neietverot šos izdevumus, ja vien Līgumā nav noteikts citādi.

74. Ja Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summa noteikta ar zemapdrošināšanu, Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta tādā proporcijā, kāda ir starp Apdrošinājuma summu un Apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma, ja vien Līgumā tieši nav noteikts citādi.
75. Ja Apdrošinājuma summa Apdrošināšanas polisē noteikta, piemērojot Pirmā zaudējuma principu un šī principa piemērošana tieši norādīta Apdrošināšanas polisē, aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzību, nav piemērojams zemapdrošināšanas princips un netiek ņemts vērā, ka Apdrošināšanas polisē norādīta Apdrošinājuma summa ir zemāka par Apdrošināšanas objekta atjaunošanas, faktisko vai iegādes vai pašreizējo vērtību.
76. Ja Apdrošinājuma summa noteikta ar virsapdrošināšanu un Apdrošināšanas gadījums virsapdrošināšanas situācijā ir noticis pirms Apdrošinājuma summas samazināšanas, tad Apdrošinātājs aprēķina Apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kādā tā būtu jāizmaksā, ja Apdrošinājuma summa būtu vienāda ar Apdrošināšanas objekta vērtību.
77. Apdrošinātājs, pamatojoties uz bojājumu novēršanas aprēķinu, ar Apdrošināšanas atlīdzību līdz LVL 500.- (pieci simti latī) vienu reizi Apdrošināšanas periodā kompensē Apdrošinātājam zaudējumus par tādu Apdrošināšanas objekta bojājumu, kas saistīts ar Apdrošināšanas objekta apkrāsošanu, nosmērēšanu, saskrāpēšanu u.tml., bet nepārsniedzot 2 (divus) procentus no Apdrošinājuma summas.
78. Apdrošināšanas atlīdzību aprēķina, ņemot vērā projektēšanas, materiālu, darbspēka un transporta izmaksas un, ietverot visus saistītos nodokļus.
79. Eksperta pakalpojumu apmaksā, zaudējuma aprēķina sastādīšanas izdevumi (tāmes sastādīšana u.tml.) ar Apdrošināšanas atlīdzību netiek kompensēti.
80. Ja Apdrošinātājs ir reģistrēts kā Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātājs un Apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta un izmaksāta naudā, Apdrošināšanas atlīdzības summa tiek samazināta par PVN lielumu.
81. Ja Apdrošinātājs bojājumu novēršanas darbus veic saviem spēkiem, nepiesāistot būvniecības uzņēmumu, Apdrošinātā nekustamā īpašuma bojājuma novēršanas aprēķinā (tāmē) ietvertie virszdevumi un peļņa ar Apdrošināšanas atlīdzību netiek kompensēta.
82. Ja Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, no aprēķinātās Apdrošināšanas atlīdzības tiek ieturēts Apdrošināšanas polisē noteiktais Paša risks.
83. Līdz Apdrošināšanas atlīdzības galīgām aprēķinām Apdrošinātājs un Apdrošinātājs var vienošanos par Apdrošināšanas atlīdzības daļas (avansa) izmaksu, tādā apmērā, kādu neapstrīd ne Apdrošinātājs, ne Apdrošinātājs.
84. Apdrošinātājs un Apdrošinātājs pēc Apdrošināšanas atlīdzības galīgā aprēķina var vienošanos par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas grafiku.

VIII RĪCĪBA PĒC APDROŠINĀŠANAS ATLIDZĪBAS IZMAKSAS

85. Ja izmaksātā Apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka par Apdrošinājuma summu, Līgums paliek spēkā līdz Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošināšanas perioda beigām.
86. Ja izmaksātā Apdrošināšanas atlīdzība ir lielāka par 5 (pieciem) procentiem no Apdrošinājuma summas, tad pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas Līgumā norādītā Apdrošinājuma summa tiek samazināta par izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības summu.
87. Apdrošinājumaņēmējam pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas jāvienojas ar Apdrošinātāju par kārtību, kādā atjaunojama sākotnējā Apdrošinājuma summa.
88. Ja, izmaksājot Apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinājuma summas apmērā, Apdrošinātājs ir pilnībā izpildījis savas saistības Līguma ietvaros, Līgums tiek izbeigts.
89. Pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs ir tiesīgi izbeigt Līgumu. Līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no dienas, kad Apdrošinātājs vai Apdrošinājumaņēmējs nosūtījis rakstveida paziņojumu par Līguma izbeigšanu. Ja Apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka nekā starpība starp iemaksāto Apdrošināšanas prēmiju un Apdrošināšanas prēmijas daļu par Līguma darbības izbeigšanos periodu, Apdrošinātājs atmaksā Apdrošinājumaņēmējam Apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās Apdrošināšanas prēmijas atskaitot Apdrošināšanas atlīdzību. Apdrošināšanas prēmijas daļu par Līguma darbības izbeigšanos periodu un pierādāmos ar Līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja izdevumus, kuri nedrīkst pārsniegt 25 (divdesmit piecus) procentus no Apdrošināšanas prēmijas.
90. Ar Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas saņemšanas brīdī Apdrošinātājs (Apdrošinājumaņēmējs) saņemtais Apdrošināšanas atlīdzības apmērā nodod Apdrošinātājam savas prasības tiesības, kādas tam ir pret personu, kas ir atbildīga par Apdrošināšanas objektam nodarītajiem bojājumiem vai bojāeju.
91. Apdrošinātājs savas tiesības uz regresa prasību var izmantot likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajā kārtībā.

IX IZŅĒMUMI

92. **Šī Līguma ietvaros Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus:**
- 92.1. kas radušies pirms Līguma spēkā stāšanās un/vai pēc tā darbības perioda beigām;
- 92.2. kas tieši vai netieši saistīti ar atomenerģijas iedarbību, sakarā ar valsts vai militārās varas rīkojumu, terorismu, masu nemieriem, karastāvokli vai ārkārtas stāvokli;
- 92.3. kas radušies nodiluma, nolietojuma vai citu ilgstošu procesu rezultātā;
- 92.4. kas tieši vai netieši radušies zemestrīces rezultātā;
- 92.5. kas tieši vai netieši radušies projektēšanas kļūdu, nekvalitatīvu veiktu būvdarbu vai remontdarbu dēļ;
- 92.6. kas tieši vai netieši radušies vai nepareizi pielietoti vai nekvalitatīvu materiālu darbu dēļ (tajā skaitā, bet ne tikai plaisāšana, deformācija u.tml.);
- 92.7. kas tieši vai netieši radušies, veicot būvniecības/celtniecības darbus (arī Trešo personu

- veikti darbi ārpus Apdrošināšanas vietas);
- 92.8.** kas radušies nepietiekamas vai nepareizas apsaimniekošanas rezultātā, tajā skaitā, bet ne tikai, ekspluatējot Apdrošināšanas objektu neatbilstoši tā mērķim un uzdevumam;
- 92.9.** kas radušies azbesta, azbesta produktu vai azbesta putekļu iedarbības rezultātā, gaisa temperatūras svārstību, mitruma svārstību, zemes garozas svārstību (t.sk. vibrācijas izraisītu) vai ēku un būvju pamatu nosēšanās rezultātā;
- 92.10.** ko izraisa grauzēju, kukaiņu, sēņišu vai citu bioloģisku organismu iedarbība;
- 92.11.** kas tiek atļidzināti saskaņā ar citiem Apdrošināšanas līgumiem;
- 92.12.** kas radušies kā sekas Apdrošināšanas gadījumam (piemēram, negūtā peļņa, civiltiesiskā atbildība, nemateriālais kaitējums, u.c.).
- 92.13.** ko tieši vai netieši ir izraisījusi datu apstrādes sistēmas vai tikla, datoriekārtu, datorprogrammu nodrošinājuma, mikroshēmas, integrētā tikla kļūda vai kļūdaina darbība, tajā skaitā elektroapgādes kvalitātes izmaiņu rezultātā radušās kļūdas;
- 92.14.** par to bojāto iekārtu vai inženiertehnisko tīklu vai mezglu remontu, kā avārija bija šķidrums vai tvaika noplūdes un bojājuma rašanās iemesls;
- 92.15.** kas radušies tādas ēkas, būves, celtnes bojājuma vai bojāejas rezultātā, kas būvēta neatbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām vai, kuru būvniecībai nav saņemti visi nepieciešamie saskaņojumi;
- 92.16.** kas radušies avārijas stāvoklī esošas ēkas, celtnes, būves un tajās esošas kustamās mantas, kā arī tāda nekustamā īpašuma, kura fiziskais nolietojums ir lielāks par 70 (septiņdesmit) procentus, bojājuma vai bojāejas rezultātā;
- 92.17.** kas radušies zemes, meža (mežaudzes), koku, augu, dzīvzogu, sējumu, stādījumu bojājuma vai bojāejas rezultātā;
- 92.18.** kas radušies naudas, vērtspapīru, bankas karšu bojājuma vai bojāejas rezultātā;
- 92.19.** kas radušies dokumentu, plānu, rasējumu bojājuma vai bojāejas rezultātā;
- 92.20.** kas radušies prototipu, izstāžu eksemplāru bojājuma vai bojāejas rezultātā;
- 92.21.** kas radušies dzīvnieku bojāejas rezultātā;
- 92.22.** kas radušies bezķermeniskas lietas (piemēram, datu, informācijas, u.tml.) bojājuma vai bojāejas rezultātā;
- 92.23.** kuru cēlonis nav tieši konstatējams vai izskaidrojams;
- 92.24.** kas atklāti, veicot materiālo vērtību inventarizāciju, kā arī dabiska zuduma (saskaņā ar komersanta noteiktajām dabiskā zuduma normām uzņēmumā) rezultātā radušos zudumu;
- 92.25.** sakarā ar Apdrošināšanas objekta uzlabojumiem, izmaiņām, papildinājumiem, kā arī izdevumiem, kas nav saistīti ar Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radīto bojājumu vai bojāejas novēršanu;
- 92.26.** kas sala iedarbības rezultātā radušies atkārtoti (otro un katru nākamo reizi Apdrošināšanas periodā).

X NOBEIGUMA NOTEIKUMI

- 93.** Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātajam ir jāpilda savi pienākumi pret Apdrošinātāju bez atgādinājuma, pilnā apmērā un ievērojot termiņu.
- 94.** Apdrošinātais bez Apdrošinātāja piekrišanas nedrīkst cedēt vai jebkādā veidā citādi nodot savu prasījumu pret Apdrošinātāju uz Līguma pamata jebkurai trešajai personai, tajā skaitā Apdrošinājumaņēmējam.
- 95.** Visa veida sarakste starp Apdrošinātāju, Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto, tajā skaitā paziņojumi un atgādinājumi, ir izdarāmi rakstveidā, nosūtot attiecīga rakstura dokumentu uz Apdrošināšanas polisē norādīto adresi ierakstītā vēstulē.
- 96.** Apdrošinātais un Apdrošinājumaņēmējs piekrīt savu personas datu, tai skaitā sensitīvo datu, apstrādei – datu vākšanai, reģistrēšanai, ievadīšanai Apdrošinātāja datu bāzē, glabāšanai, sakārtošanai, izmantošanai.
- 97.** Ar šo Līgumu nodibinātās saistības neizpildīšanas gadījumā, tas ir, Apdrošināšanas prēmijas un/vai Paša riska, kā arī citu šī Līguma ietvaros noteikto maksājumu kavējuma gadījumā, Apdrošinātajam ir tiesības Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātā kavēto maksājumu uzraudzību un rēķinu iekasēšanu nodot citām personām, nododot tām arī nepieciešamo informāciju par Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātā rekvizītiem un/vai personas datiem.
- 98.** Ja, slēdzot Līgumu, Apdrošinājumaņēmējs nav norādījis citādi, Apdrošinājumaņēmējs piekrīt, ka Apdrošinātājs nosūta un/vai informē par apdrošināšanas piedāvājumiem gan par noslēgtā Līguma atjaunošanu, gan arī par citu apdrošināšanas līgumu, neatkarīgi no apdrošināšanas veida, noslēgšanu.

XI STRĪDU IZŠĶIRŠANAS KĀRTĪBA UN PIEMĒROJAMĀS LIKUMS STRĪDU IZŠĶIRŠANAS KĀRTĪBA UN PIEMĒROJAMĀS LIKUMS

- 99.** Ja Apdrošinājumaņēmējs un/vai Apdrošinātais apstrīd Apdrošinātāja saistību izpildi, kas izriet no Līguma, sūdzības Apdrošinātajam ir iesniedzamas rakstiskā formā.
- 100.** Visi strīdi, kas varētu rasties saistībā ar Līguma izpildi, Apdrošinātajam, Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātajam jārisina sarunu ceļā. Ja Apdrošinātājs, Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais un/vai Tiesīgais lietotājs nevar atrisināt strīdus sarunu ceļā, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no Līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, pārtraukšanu vai spēkā esamību, tiek izšķirts tiesā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 101.** Visas tiesiskās attiecības, kas izriet no noslēgtā Līguma un, kas nav regulētas šajos noteikumos, Apdrošināšanas polisē un tās pielikumos, apspriežamas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, tajā skaitā speciālo likumu „Par apdrošināšanas līgumu”, kā arī Latvijas Republikas Civillikumu, ciktāl to neierobežo speciālais likums.